

מבחן בהלכות תפלה

- 1) למה איחרו חכמים את עיקר זמן תפלת שחרית מעלות השחר לנץ החמה? (א) מפני שכתוב "ייראוך עם שמש". (ב) מפני שפעם אחת באו לידי טעות שעלה אור הלבנה וחשבו שהוא אור הנוצץ מהחמה. (ג) כדי שיוכלו לסמוך גאולה לתפלה.
- 2) למעשה, האם אפשר לומר "שלוש" לחבר לפני תפלת שחרית? (א) כן, רק אם פגש אותו ברחוב או בבית הכנסת. (ב) כן וכנ"ל, רק אחרי שאמר ברכות השחר וקרא ק"ש בזמנה. (ג) בשום אופן לא.
- 3) באיזה מקום גבוה אסרו להתפלל תפלת י"ח? (א) מקום שהוא גבוה ג' טפחים ואין בו ד"א על ד"א. (ב) מקום שהוא גבוה ג' טפחים ויש בו ד"א על ד"א. (ג) כל מקום שהוא גבוה ג' טפחים ואין בו מחיצות.
- 4) להלכה, האם מותר לאדם להתפלל י"ח בחצר בית הכנסת כשפניו למזרח ואחוריו לבית הכנסת? (א) מותר, כיון שפניו למזרח כמו הצבור, אף שאחוריו לבית הכנסת. (ב) אסור, כי אחוריו לבית הכנסת אף שפניו למזרח. (ג) מותר כי פניו למזרח, אבל לכתחילה צריך להתפלל בבית הכנסת עם הצבור.
- 5) הנמצא בבית הכנסת, באלו אופנים מותר לו להתפלל י"ח ביחיד לפני תפלת הצבור? (א) כשהוא אנוס, או כשעובר זמן תפלה. (ב) בנוסף להנ"ל, גם כשהצבור מאריכים בדברים אחרים. (ג) בנוסף להנ"ל, גם אם חלש לבו וצריך לאכול. (ד) בנוסף להנ"ל, גם אם יוצא ומתפלל בחצר בית הכנסת.
- 6) עד איזה מרחק חייב אדם ללכת מביתו בשביל להתפלל במנין? (א) ד' מיל. (ב) מיל. (ג) תוך מיל.
- 7) ערימת כסאות העומדות סתם בין המתפלל לבין הקיר, האם היא חוצצת? (א) כן, אם היא גבוהה י' טפחים. (ב) כן, גם אם אינה גבוהה י' טפחים, כיון שאין בה צורך לתפלה. (ג) אינה חוצצת, כיון שאינה קבועה שם.
- 8) אלו איברים צריכים להיות מכוסים בשעת התפלה? (א) ערותו ולבו. (ב) בנוסף להנ"ל גם ראשו. (ג) בנוסף להנ"ל גם רגליו. (ד) בנוסף להנ"ל גם עקביו.
- 9) להלכה, האם צריך לרחוץ "סתם ידיים" במים לפני התפלה? (א) כן, אם המים נמצאים לפניו עד מרחק מיל וזמן התפלה אינו עובר. (ב) כן, רק אם המים מזומנים לפניו. (ג) לא צריך מים, אלא ינקה ידיו בכל דבר שמנקה.
- 10) לפי הקביעה שכיום אין מכוונים כל כך בתפלה, אלו הלכות מההלכות הבאות השתנו? (א) כיום מי שלא כיון באבות אינו חוזר. (ב) בנוסף להנ"ל, כיום תפלה מעומד אינה גדולה מסמיכת גאולה לתפלה. (ג) בנוסף להנ"ל, כיום ניתן להתפלל גם כשהינו טרוד. (ד) בנוסף להנ"ל, כיום אי אפשר לאכול לפני התפלה בשביל לכוין בתפלה.
- 11) מה לומדים מהכתוב "והתפללו אל ה'?" (א) שצריך שיראה עצמו בתפלה ששכינה כנגדו. (ב) שצריך להחזיר פניו כנגד בית המקדש. (ג) שמי שאינו יודע לכוין הרוחות, יכוין לבו להקב"ה.
- 12) מה החיסרון בתפלת י"ח מיושב? (א) שאינה דומה לעבודת הקרבנות שהיתה מעומד. (ב) בנוסף להנ"ל, שאינו יכול לכרוע ולפסוע ג' פסיעות. (ג) בנוסף להנ"ל, שאינו יכול לכוין היטב כמו במעומד. (ד) בנוסף להנ"ל, שאינו יכול לכוין רגליו.
- 13) אלו מהדברים דלקמן אסור להחזיק בידיו בתפלת י"ח מעיקר הדין? (א) ספר מכתבי הקודש. (ב) לולב בסוכות. (ג) כל דבר שאינו צורך התפילה.

- 14) מה לומדים מהפסוק "תכין לבם תקשיב אזניך"? (א) שמי שאינו יכול להתפלל בדבור יתפלל לפחות במחשבתו. (ב) שלפני התפלה יתבונן ברוממות הא-ל ושפלות האדם. (ג) שבשעת התפלה צריך לכוין פירוש המילות שמוציא מפיו.
- 15) שכור גמור שהתפלל, האם יצא בדיעבד? (א) כן. (ב) לא, וצריך לחזור להתפלל כשיתפכח מיינו. ואם עבר זמן תפלה ישלים בזמן תפלה שלאחריה. (ג) כנ"ל תשובה ב, אלא שאם התחיל לשתות כשכבר הגיע זמן תפלה, אינו יכול להשלים בזמן תפלה שלאחריה.
- 16) באיזה אופן צריך להתפלל תפלת י"ח בלחש? (א) באופן שאינו משמיע לאזניו. (ב) באופן שמשמיע לאזניו בלבד. (ג) באופן שאינו משמיע לאחר העומד מחוץ לד' אמות. (ד) באופן שאינו מגביה קולו.
- 17) מתי מותר לישב בתוך ד' אמות של המתפלל י"ח בבית הכנסת? (א) אם עוסק בדברי תורה בפיו או אומר תהלים. (ב) בנוסף להנ"ל, גם אם הוא יושב מחמת חולשתו, ואינו יכול בקלות לעבור למקום אחר. (ג) בנוסף להנ"ל, גם אם היה כבר יושב ובא זה ונעמד להתפלל לידו.
- 18) מי שדבר באונס או בטעות או במזיד בין ברכה לברכה של שמו"ע מה יעשה? (א) יחזור לראש אותה ברכה שדבר בה. (ב) ימשיך בתפלתו. (ג) בג' ראשונות חוזר לראש התפלה, בג' אחרונות חוזר לרצה, בברכות אמצעיות ממשיך בתפלתו. (ד) בטעות או באונס כנ"ל תשובה ג', במזיד חוזר לראש התפלה בכל מצב.
- 19) למה אסור לזוז ממקומו באמצע שמו"ע? (א) משום שזה הפסק בתפלה. (ב) מפני שעומד לפני המלך. (ג) מפני שהשכינה קבעה מקומה במקום שהתחיל להתפלל שם.
- 20) העומד באמצע תפלת י"ח ושומע החזן אומר קדיש, מה יעשה? (א) ימשיך בתפלתו. (ב) ישתוק ויכוין לחזן עד "יתברך". (ג) ישתוק ויכוין עד "דאמירן בעלמא".
- 21) להלכה, האם נשים חייבות בתפלת י"ח? (א) חייבות שחרית ומנחה אך לא ערבית. (ב) חייבות שחרית ומנחה, וערבית של מוצאי שבתות. (ג) לא חייבות כלל, אלא די שיאמרו איזו בקשה בבקר אחר נטילת ידים.
- 22) מי שהתפלל מנחה גדולה, וסמוך לשקיעה נעמד שוב להתפלל מנחה, ונזכר באמצע התפלה שכבר התפלל, מה יעשה? (א) יפסיק אפילו באמצע ברכה. (ב) יסיים את הברכה שאוחז בה ואז יפסיק. (ג) ימשיך את תפלתו בתורת נדבה, ויוסיף בה דבר.
- 23) אלו הבדלים יש בין ג' תפלות לתפלת מוסף? (א) שתפלת מוסף אי אפשר להתפלל נדבה. (ב) בנוסף להנ"ל תפלת מוסף אין לה תשלומין. (ג) בנוסף להנ"ל תפלת מוסף אינה תפלת רחמים.
- 24) מי שנאנס או שכח ולא התפלל שחרית או ערבית, ובמנחה או שחרית נעמד כשליח צבור, האם חזרת הש"צ שלו יכולה להחשב כתפלת תשלומין? (א) לא. (ב) כן. (ג) תשלומין של שחרית במנחה כן, אבל של ערבית בשחרית לא.
- 25) מי ששכח ולא התפלל ערבית בליל ר"ח, ולמחר בבקר מתפלל שחרית שתיים, אך טעה ולא הזכיר יעלה ויבוא בתפלה הב' שהיא לתשלומי ערבית, מה יעשה? (א) יחזור להתפלל לתשלומי ערבית פעם נוספת. (ב) לא יחזור להתפלל, כי לא חוזרים בערבית בשביל יעלה ויבוא. (ג) הדבר נתון במחלוקת, לכן יתפלל פעם נוספת מצד הספק.
- 26) מי שלא התפלל שחרית במזיד עד הצהריים, מה יכול לעשות? (א) אם רוצה יתפלל אותה נדבה ויחדש בה דבר ויש לו שכר תפלה. (ב) אם רוצה יתפלל אותה תפלת נדבה ואין צריך לחדש בה דבר, ויש לו שכר של תפלת מצוה. (ג) אם רוצה יתפלל אותה תפלת נדבה ואין צריך לחדש בה דבר, ויש לו שכר של תפלת תחנונים.
- 27) שכח להזכיר יעלה ויבוא במנחה של ר"ח ונזכר במוצאי ר"ח, ונחלקו הפוסקים אם צריך לחזור ולהתפלל ערבית שתיים, מה ההכרעה למעשה? (א) לא יתפלל ערבית שתיים. (ב)

- יתפלל ערבית שתיים מצד הספק, אך אם מוצאי ר"ח חל בליל שבת לא יתפלל. (ג) גם אם חל בליל שבת יתפלל ערבית שתיים מצד הספק.
- (28) מי שנעמד להתפלל שמו"ע בחזרת הש"צ ובינתיים הגיע החזן למודים, מה יעשה? (א) רק אם נמצא באמצע ברכה יכרע עם הצבור. (ב) רק אם נמצא בתחילת או בסוף ברכה יכרע עם הצבור. (ג) רק אם נמצא במקומות שצריכים לכרוע – יכרע.
- (29) להלכה, עד מתי ניתן לומר תפלת הדרך בברכה? (א) עד לאחר שיוצא פרסא מהעיר (ב) עד שמגיע מרחק שבעים אמה אל עיבורה של העיר שנוסע אליה. (ג) עד שמגיע מרחק פרסא אל העיר שנוסע אליה.
- (30) האם מותר להפסיק לענות על "דבר שבקדושה" בין פסוק "ה' שפתי תפתח" לפני שהתחיל לומר "ברוך אתה ה'?" (א) כן, כי עדיין לא התחיל להתפלל. (ב) לא, כי התחיל להתפלל. (ג) בשחרית לא, במנחה וערבית כן.
- (31) להלכה, מי שהוצרך לעשות הפסקה בין גאולה לתפלה, האם יכול לעשות זאת? (א) כן. (ב) בחול לא, בשבת כן. (ג) גם בשבת לא.
- (32) מן הזין, איך צריך להשתחוות בשמו"ע? (א) בהרכנת הראש בלבד. (ב) צריך גם השתחויה בגופו. (ג) צריך גם כריעת הברכיים. (ד) צריך גם שיגיע פיו עד כנגד החגורה.
- (33) מי שאמר בחורף מוריד הטל במקום מוריד הגשם, האם חוזר? (א) אינו חוזר, אפילו לא סיים הברכה. (ב) חוזר, אם לא סיים הברכה. (ג) אפילו סיים הברכה אומר אותה שם לפני שמתחיל "אתה קדוש".
- (34) מי שדלג בטעות ברכה אחת באמצע ברכות אמצעיות של שמו"ע, מה יעשה? (א) אם נזכר לפני שעקר רגליו, אומר אותה במקום שנזכר. ואם עקר רגליו אינו חוזר להתפלל שנית. (ב) אם נזכר לפני שעקר רגליו חוזר לראש אותה ברכה, ואם נזכר לאחר שעקר רגליו אינו חוזר, אלא אם כן דילג ברכת המינים שאז חוזר בכל מקרה. (ג) אם נזכר לפני שעקר רגליו חוזר לראש אותה ברכה, ואם לאו חוזר להתפלל שוב.
- (35) ברכת "רפאנו ה' ונרפא" היא בלשון הכתוב "רפאנו ה' וארפא", להלכה היאך מותר לשנות פסוק מיחיד לרבים? (א) כי לא מוסיפים "רפאנו ה' אלקינו ונרפא". (ב) כי זה דרך תפלה ובקשה. (ג) כי זה רק פסוק אחד ולא מזמור שלם.
- (36) אלו דברים מתוך הדברים הבאים ניתן להשלים אחר סיום ברכתה כל עוד שלא התחיל ברכה שלאחריה? (א) ותן טל ומטר ויעלה ויבוא. (ב) ותן טל ומטר ויעלה ויבוא של שחרית ומנחה. (ג) המלך הקדוש, ותן טל ומטר, ויעלה ויבוא של שחרית ומנחה.
- (37) כמה מתענים צריכים להיות בבית הכנסת בתענית צבור כדי שהשליח צבור יאמר "עננו" בחזרת הש"ץ? (א) עשרה. (ב) ששה. (ג) שלשה.
- (38) למה אומרים בסוף התפלה "יהיו לרצון" שתי פעמים? (א) פעם הראשונה כדי שיוכל לענות אח"כ כל דבר שבקדושה, פעם שניה כדי שיוכל לפסוע. (ב) כי נחלקו הפוסקים מתי לאמרו, וחוששים לשתי הדעות. (ג) פעם ראשונה לסיום י"ח ברכות, ופעם שניה לסיום אמירת תחנונים.
- (39) באלו דברים ניתן להקל כשיש דוחק בבית הכנסת? (א) שאפשר להתפלל גם כשיש חציצה בינו לבין הקיר. (ב) בנוסף להנ"ל, מי שסיים תפלתו יכול לחזור למקומו מיד שהחזן מתחיל חזרת הש"ץ. (ג) בנוסף להנ"ל, ניתן לפסוע ג' פסיעות בסיום התפלה פחות מעקב בצד אגודל.
- (40) על מי נאמר ש"יש לגעור" בו? (א) על מי שלומד בעת חזרת הש"ץ. (ב) על מי שעונה ב"ה וב"ש בקידוש והבדלה. (ג) על האבות המביאים ילדים קטנים שמפריעים לתפלה.

- 41) מי שיודע לקרוא בלשון הקודש אך לא מבין פירוש המילות של התפלה, מה יעשה? (א) יתפלל בלשון הקודש. (ב) בצבור יתפלל בלשון שמבין, וביחיד בלשון הקודש. (ג) יתפלל בלשון שמבין אפילו ביחיד.
- 42) כמה טעמים מביא אדה"ז למה עושים חזרת הש"צ כיום, אף שכולם יודעים להתפלל? (א) שנים. (ב) שלשה. (ג) ארבעה.
- 43) אם אין תשעה שמכוונים לשמוע את תחילת ברכות חזרת הש"ץ, אבל מקפידים לשמוע את סוף הברכות בשביל לענות אמן, האם הברכות לבטלה? (א) לא, כי ענו אמן. (ב) לא, אבל הן נראות לבטלה. (ג) סוף הברכות לא, אבל תחילת הברכות הן לבטלה.
- 44) מה יש לכוין בעת אמירת "אמן" של ברכות חזרת הש"צ? (א) אמת היא הברכה ויאמנו דבריו. (ב) אמן של ג' ראשונות וג' אחרונות: אמת היא הברכה. אמן של ברכות אמצעיות: אמת היא הברכה ויאמנו דבריו. (ג) אמן של ג' ראשונות: אמת היא הברכה. אמן של ברכות אמצעיות ורצה ושים שלום: אמת היא הברכה ויאמנו דבריו.
- 45) להלכה: בדיעבד, מי שלא שמע הברכות של חזרת הש"ץ, האם יענה אמן עם הצבור? (א) אם יודע איזו ברכה היא – יענה, ואם לאו – לא יענה. (ב) גם אם אינו יודע איזו ברכה היא – יענה. (ג) גם אם יודע איזו ברכה היא – לא יענה.
- 46) באלו אופנים מותר ליחיד להתחיל תפלת לחש עם הש"ץ כדי לומר עמו יחד קדושה? (א) בשחרית כשסיים גאל ישראל והחזן התחיל חזרת הש"ץ. (ב) במנחה רק אם עובר הזמן. (ב) בשחרית גם כשהוא אוהז בשירה חדשה, אלא שאם ימתין עד לקדיש שלאחרי חזרת הש"ץ יהיה הפסק גדול, ויצטרך להתחיל שוב ברכת אמת ויציב. ובמנחה כנ"ל. (ג) הרשות בידו להתחיל עם החזן בכל מקרה.
- 47) באלו אופנים מותר להתפלל תפלת לחש בקול? (א) אם אין שליח צבור אחר שנמצא. (ב) בנוסף להנ"ל, גם במקרה שזמן התפלה עובר ואין די זמן להתפלל תחילה בלחש, אז מיד מתחיל החזן להתפלל בקול. (ג) בנוסף להנ"ל, גם כשרוצה לכוין בתפלה היטב.
- 48) האם חובה לשמוע את ברכות העולה לתורה? (א) כן. (ב) לא, כי לא נועדה עבור הצבור. (ג) חייב לשמוע רק אם רוצה להשלים מנין מאה ברכות.
- 49) שליח צבור שלא הזכיר יעלה ויבוא בר"ח בחזרת הש"ץ האם חוזר? (א) אם נזכר לפני סוף התפלה חוזר לרצה, ואם נזכר אחרי סוף התפלה אינו חוזר. (ב) בשחרית אינו חוזר בכל מקרה, במנחה חוזר בכל מקרה. (ג) בשחרית חוזר רק אם לא סיים התפלה, ובמנחה חוזר בכל מקרה.
- 50) מי ששכח לומר יעלה ויבוא בשחרית ונזכר אחרי תפלת מוסף, האם צריך להתפלל מנחה שתיים? (א) כן, בגלל שזה כאילו לא התפלל שחרית. (ב) לא, בגלל שהזכיר ר"ח במוסף. (ג) לא, בגלל שתפלת מוסף מפסיקה בין התפלות.